

MEMO

Aan : het College van B&W
Van : G.J. Akkerman
Datum : 25 april 2017
Onderwerp : Evaluatierapport 1e kwartaal 2017 harmonisatie PSW/KO

Aanleiding

Met de Raadscommissie Samenlevingszaken is afgesproken in het eerste jaar na de harmonisatie van het Peuterspeelzaalwerk en de Kinderopvang, een viertal keren te evalueren, ongeveer eens per kwartaal. Bijgaande rapport Van Bureau Buitenhek is de eerste rapportage.

Evaluatierapport

Het bijgaande rapport bevat de cijfers over het eerste kwartaal van 2017. De inhoud geeft goede hoop op een positief verloop van het eerste jaar na de invoering van de harmonisatie. Na aanleiding van deze rapportage zijn er dan ook geen concrete aanpassingen nodig.

Procedure

Ik stel voor om de Raad als volgt te informeren:

1. Het rapport ter kennisneming laten opnemen in de Nieuwsbrief voor de gemeenteraad;
2. Het aan de orde van de raad overlaten of zij het rapport wil agenderen voor de eerstvolgende RTG van de raadscommissie Samenlevingszaken of voor de Raadsagenda.

Vervolg

De volgende evaluatierapportage kan na het zomerreces tegemoet worden gezien.

Bijlage:

- evaluatierapport harmonisatie PSW/KO 1^e kwartaal 2017

Bureau Buitenhek

Evaluatierapport harmonisatie PSW/KO in de Noordoostpolder

1^e kwartaal 2017

1. Inleiding

Per 1 januari is de harmonisatie van PSZ en kinderopvang van kracht geworden in de gemeente Noordoostpolder. Dat betekent dat vanaf deze datum aan beide werksoorten dezelfde kwaliteitseisen gesteld worden. Deze memo geeft een beeld van de ontwikkelingen aangaande de harmonisatie in het eerste kwartaal van 2017. Ook worden de eerste gebruik- en bereikcijfers toegelicht.

2. Wat is harmonisatie?

De wettelijk deadline voor de harmonisatie is 1-1-2018. Eerder harmoniseren was mogelijk. Daarom heeft de gemeente Noordoostpolder ervoor gekozen om de harmonisatie per 1 januari 2017 in te voeren. Zo kunnen ouders, aanbieders en gemeente wennen aan de nieuwe situatie:

- Door de invoering van de harmonisatie kunnen werkende ouders gebruik maken van de kinderopvangtoeslag voor de peuteropvang (kon voorheen niet);
- Eén verdieners (kostwinnergezinnen) en niet werkende ouders maken gebruik van de subsidieregeling peuteropvang. De gemeente ontvangt hiervoor sinds 2016 een speciale rijksbijdrage.

3. Wat is er veranderd per 1 januari 2017?

- De kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven zijn gelijk getrokken.
- Peuterspeelzaal is 'peuteropvang' geworden (Landelijk Register kinderopvang & peuterspeelzalen).
- Alle peuteropvang-groepen worden begeleid door 2 betaalde leidsters.
- De leidsters krijgen (verplichte) scholing.
- Er komt een betere mix van mbo leidsters en hbo leidsters (coaches).
- Voor alle peuters wordt een persoonlijk dossier bijgehouden.
- Er is één financieringsstructuur voor werkende ouders (via de kinderopvangtoeslag voor peuterspeelzaal en kinderopvang).
- De gemeente heeft een aanbod voor éénverdieners (kostwinnergezinnen) en niet werkende ouders.

4. Aantal locaties, aanbieders en opgevangen peuters in 2016 - 2017

Door de harmonisatie is het peuterspeelzaalwerk in het Landelijk Register kinderopvang & peuterspeelzalen opgenomen als peuteropvang (een vorm van kinderdagopvang).

In deze paragraaf wordt de stand van zaken van het aanbod peuteropvang in het eerste kwartaal 2017 weergegeven na harmonisatie. Navolgend een overzicht van de huidige aanbieders die peuteropvang exploiteren, het aantal locaties en de opgevangen peuters in het eerste kwartaal 2017 ten opzichte van 2016:

Naam aanbieder	aantal locaties 2016	aantal peuters 2016	aantal locaties kw 1	aantal peuters kw 1
SPN	16	412 (excl 25 AZC)	16	396
SKN	3	121	3	85
Alles Kids	1	25	2	32
Totaal	20	558	21	513

Het aantal aanbieders van peuteropvang in de gemeente is met 3 stabiel gebleven. Het aantal locaties voor peuteropvang is licht gegroeid, van 20 in 2016 naar 21 in het eerste kwartaal van 2017. Dit is exclusief de locatie peuteropvang binnen het AZC (wordt ook apart gesubsidieerd).

Het aantal peuters dat gebruik maakt van peuteropvang is afgenomen van 558 in 2016 naar 513 in het eerste kwartaal van 2017, dit is 8%. Voor een deel is dit te verklaren door de demografische ontwikkelingen in Noordoostpolder, waarbij minder kinderen geboren worden. Ook zijn er mogelijk fluctuaties in de bezettingen per kwartaal. Het is nog te vroeg om hieraan conclusies over het bereik te verbinden, dit zal bij de halfjaarcijfers meegenomen worden.

5. Bereik doelgroepeuters/VVE in 2016 - 2017

Kinderen met een indicatie (afgegeven door het consultatiebureau) kunnen vanaf 2 jaar gebruik maken van 2 extra dagdelen, bovenop het basisaanbod van 2 dagdelen: in totaal 4 dagdelen. De 2 extra dagdelen zijn kosteloos voor ouders. In 2017 biedt alleen de SPN dit aanbod aan, vanaf 2018 mogen ook ander aanbieders een aanbod verzorgen, mits zij aan de gestelde eisen voldoen.

Het aantal kinderen in de gemeente waarvoor een VVE indicatie wordt afgegeven neemt af, dit is ook landelijk het geval. Als we kijken naar de huidige gebruikers (peuters) zijn de volgende cijfers aan te geven voor de gemeente Noordoostpolder: het aantal kinderen geboren tussen 1 april 2013 en 31 maart 2014, waarvoor door het consultatiebureau een verwijzing naar VVE is vastgelegd was 80 kinderen, het jaar erop (geboren tussen 1 april 2014 en 31 maart 2015) zijn slechts 51 kinderen geïndiceerd. Het aantal 2- en 3 jarige doelgroepeuters dat van het VVE-aanbod gebruik maakt is gemiddeld 131 peuters per jaar.

Het bereik van peuters in de gemeente is uitzonderlijk hoog. In het eerste kwartaal 2017 maakten 134 peuters 4 dagdelen gebruik van het VVE aanbod. In 2016 waren dit 135 peuters. Let op: dit is exclusief de peuteropvang op het AZC. Gezien voorgaande kan gesteld worden dat het bereik goed op peil is gebleven en dat er geen sprake is van non-bereik van doelgroepeuters in de gemeente.

6. Gebruik peuteropvang basisaanbod

Onderstaand wordt in de tabel het gebruik van het basisaanbod (2 dagdelen) weergegeven in totaal aantal peuters. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel gezinnen gebruik maken van de kinderopvangtoeslag en hoeveel van de subsidieregeling peuteropvang (inclusief gezinnen die gebruik maken van de minimaregeling = nul ouderbijdrage):

Naam aanbieder	totaal aantal peuters	op basis gebruik kinderopvangtoeslag	%	op basis gebruik subsidieregeling peuteropvang	%
SPN	262	186	71%	76 (incl. 12 minima)	29%
SKN	85	81	95%	4	5%
Alles Kids	26	26	100%	-	-
Totaal	373	293		80	
Verdeling gebruik in %	100%	79%		21%	

In totaal maken 373 gezinnen gebruik van het basisaanbod peuteropvang. Het grootste deel maakt gebruik van de kinderopvangtoeslag, namelijk gemiddeld 79%. In het omvormingsplan was voorzien dat **133** peuters gebruik zouden maken van de subsidieregeling, op peildatum 31 maart 2017 waren dit 80 peuters inclusief de 12

gezinnen die gebruik maken van de minimaregeling en daardoor geen ouderbijdrage betalen. Dit zijn 53 gebruikers minder dan voorzien. Uiteindelijk zou dit op jaarbasis kunnen leiden tot een onderbesteding van het beschikbare budget van **€ 71.338,-**, exclusief koptarief.

7. Gebruik peuteropvang VVE aanbod

In de navolgende tabel wordt het gebruik van het VVE aanbod (4 dagdelen) weergegeven, ook hier inclusief de gezinnen die gebruik maken van de minima regeling:

Naam aanbieder	totaal aantal peuters	gebruik kinderopvangtoeslag	%	gebruik subsidieregeling peuteropvang	%
SPN	134	48	36%	86 (incl. 43 minima)	64%

Zoals voorzien maken meer gezinnen gebruik van het VVE-aanbod op basis van de subsidieregeling peuteropvang, dan op basis van de kinderopvangtoeslag. Respectievelijk 86 gezinnen tegenover 48, dit is 64% tegenover 36%. In het omvormingsplan werd uitgegaan van **93** peuters, in het eerste kwartaal maken 7 peuters minder gebruik van het aanbod, dit aantal is inclusief de 43 peuters die gebruik maken van de minimaregeling peuteropvang.

Uiteindelijk zou dit op jaarbasis kunnen leiden tot een onderbesteding van het beschikbare budget van **€ 31.718,-**, exclusief koptarief.

Daarnaast was voor 2017 voor 155 doelgroeppeuters een extra subsidie voorzien van € 250,- per peuter voor de extra VVE-inzet (kind- volgsysteem, warme overdracht e.d.), dit zijn er in het eerste kwartaal 134 geworden, 21 peuters minder dan voorzien. In totaal een onderbesteding van het budget op jaarbasis van **€ 5.250,-**.

8. Gebruik minimaregeling peuteropvang

De minimaregeling peuteropvang is door meer gezinnen gebruikt dan voorzien. Voor de regeling, waarbij ouders geen ouderbijdrage betalen, is in het omvormingsplan een budget van € 6000,- opgenomen. De ouderbijdrage die kwijtgescholden wordt bedraagt € 180,- per gezin. In het eerste kwartaal maakten 55 gezinnen gebruik van de regeling, de kosten hiervan zijn € 9.900,- op jaarbasis. Gezien voorgaande zou dit een overschrijding op jaarbasis inhouden van **€ 3.900,-**.

9. Beschikbaar budget 2017 voor subsidieregeling peuteropvang

De totale kosten voor de subsidieregeling peuteropvang 2017 zijn begroot op € 854.465,- exclusief de eenmalige kosten. Zoals in de paragrafen 6 en 7 aangegeven maken minder peuters (53) gebruik van het basisaanbod en het VVE aanbod (7) dan voorzien. Daarentegen wordt het budget voor de minimaregeling overschreden.

Omgerekend op jaarbasis zou op basis van de huidige gebruikscijfers een financiële ruimte in het budget ontstaan. In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond:

Soort budget 2017	afwijking t.o.v. beschikbare budget
basisaanbod	-€ 71.338,-
VVE-aanbod	-€ 31.718,-
Extra subsidie per doelgroeppeuter/VVE	-€ 5.250,-
Minimaregeling	+€ 3.900,-
Totaal onderschrijding op jaarbasis	€ 104.406,-
Beschikbaar budget 2017	€ 854.465,-

De onderschrijding van het budget 2017 bedraagt in totaal **€ 104.406** op jaarbasis. Dit kan uiteraard nog fluctueren in de opvolgende kwartalen.

10. Aantal voorlopige toekenningen ouderbijdrage en herziening van inschaling

Het aantal voorlopige inschalingen aangaande de ouderbijdrage voor het basisaanbod bedroeg in het eerste kwartaal 12, voor het aanbod VVE was dit aantal 10, in totaal 22. De redenen zijn: ondernemersgezin (nog geen definitieve aangifte) of grote wijzigingen in het inkomen. Zij worden in oktober opnieuw getoetst.

Vanwege de overheveling van inkomensgegevens van ouders van het oude naar een nieuw software-systeem is nog niet bekend hoeveel ouders een herziening van de ouderbijdrage gevraagd hebben. Ook is de overgangsregeling nog van toepassing op een deel van de ouders zodat het nog niet mogelijk is om een goed beeld te geven van de administratieve druk van het uitvoeren van de ouderbijdrageregeling door aanbieders.

11. Algemene conclusie stand van zaken harmonisatie eerste kwartaal 2017

- Het aantal aanbieders van peuteropvang is met 3 stabiel gebleven.
- Het aantal locaties voor peuteropvang is licht gegroeid van 20 in 2016 naar 21 in eerste kwartaal 2017. Exclusief de locatie peuteropvang bij het AZC.
- In totaal worden door de aanbieders 513 peuters opgevangen, waarvan 379 peuters het basisaanbod afnemen (2 dagdelen) en 134 peuters het VVE-aanbod (4 dagdelen).
- Het bereik is ten opzichte van 2016 met 8% afgenomen, dit is deels te verklaren door de demografische ontwikkelingen en mogelijk fluctuaties in de kwartaalbezettingen. Het is te vroeg om hieraan conclusies te verbinden, in de half jaarcijfers wordt dit meegenomen.
- Het bereik van doelgroeppeuters is onverminderd hoog in de gemeente en goed op peil gebleven met 134 in het eerste kwartaal van 2017 tegenover 135 in 2016. Er is geen sprake van non-bereik.
- Van het totaal aantal gezinnen dat gebruik maakt van het basisaanbod, doet 21% dit op basis van de subsidieregeling peuteropvang, 79% op basis van de kinderopvangtoeslag.
- Bij het VVE-aanbod maakt 64% van de gezinnen gebruik van de subsidieregeling en 36% van de kinderopvangtoeslag.
- Er maken 53 peuters minder gebruik van het basisaanbod dan voorzien en 7 peuters minder van het VVE-aanbod. Dit leidt tot overschrijding van het budget.
- Er wordt meer gebruik gemaakt van de minimaregeling voor peuteropvang (ouders betalen geen ouderbijdrage) dan voorzien, dit leidt tot een overschrijding van het budget.
- Het beschikbare budget 2017 is € 854.465,-. Op basis van de cijfers van het eerste kwartaal 2017 zou sprake zijn van een overschrijding van het budget op jaarbasis van **€ 104.406,-**.
- Het aantal ouders met een voorlopige inschaling bedraagt 22, zij worden in oktober opnieuw getoetst.
- Vanwege het overzetten van een software-systeem bij de SPN en het feit dat nog een deel van de ouders in de overgangsregeling zit, is het nog niet mogelijk om een goed beeld te geven van de administratieve druk van het uitvoeren van de ouderbijdrageregeling door de aanbieders.

---oooOooo---